

Co Vás motivovalo ke spolupráci na projektu ArtCrossing?

Jako umělkyně se převážně zaměřuji na práci s digitální fotografií a v rámci projektu jsem si mohla uvědomit, jakým způsobem se změnilo „myšlení“ dětí v souvislosti s digitálními technologiemi (s přechodem od klasické fotografie).

Zároveň jsem si chtěla ověřit, jaké výhody poskytují digitální technologie ve výuce ve smyslu své flexibility a možnosti rychlé odezvy. (...) Proces od momentu vzniku snímku až po fázi, kdy vidím výsledek, není zatížen časovou prodlevou danou u klasické fototechnologie procedurou vyvolávání v temné komoře.

Michaela Thelenová (umělkyně)

Nabídku ke spolupráci na projektu ArtCrossing jsem přijal z několika důvodů. Myslím si, že jakákoliv aktivita, která by mohla v dětech udržet a rozvíjet jejich přirozenou kreativitu a citlivost, je velmi potřebná. Děti disponují velikou tvůrčí energií, která by se neměla vytrácet během jinak převážně racionalisticky zaměřeného vzdělávání ve škole. Práce v prostředí sbírek Veletržního paláce Národní galerie v Praze má přitom určitou nezaměnitelnou atmosféru pro děti i pro lektora.

Pavel Mrkus (umělec)

Velkou motivací byla možnost přímého kontaktu s diváky resp. studenty. (...) Během práce na dílnách ArtCrossing jsem měla možnost vidět reakce studentů v reálném čase, slyšet jejich názory a uvědomit si ihned zda, je pro ně daná aktivita skutečně zajímavá a přínosná. Další motivací byla možnost získat zkušenosti v oblasti vedení dílny se skupinou mladých lidí, kteří umění nestudují. Z vlastní praxe jsem zvyklá spolupracovat se studenty výtvarného umění, kteří již mají vlastní názor a často i vlastní výrazové prostředky.

Petra Vargová (umělkyně)

(...) Možností, čím se v muzeu zabývat (mimo dichotomie tradiční estetiky - hodnocení díla vymezené poměrně úzkými mantinely libosti a nelibosti) je celá řada. Obrazy, stejně jako sochy, mívají víceméně skryté rozměry; tyto dimenze už několik desetiletí zkoumají vizuální studia.

Je však docela těžké předložit Goodmanovskou otázku „kdy je umění“ žákům základní školy. Jak ji převést do jazyka hry, kterou je možné projít a prožít? Jak vychýlit pozornost od toho, co jednotlivá díla, konkrétní obrazy a určité sochy znamenaly, znamenají a jednou provždy budou znamenat? Jakým způsobem (po)ukázat na důležitost interakcí obrazů a soch s aktuálním prostředím, v němž se společně nacházíme?

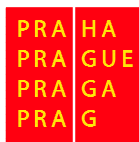
Chtěl jsem ukázat (a právě jen ukázat) na zdánlivě prázdná místa za/mezi obrazy a sochami.
Pavel Ryška (umělec)

Spolupráce na tvorbě programů s umělci, kteří přicházejí s jinými zkušenostmi a kontexty. Možnost vyzkoušet si jinou formu spolupráce s učiteli a žáky nežli tomu je v praxi u vzdělávacích programů vedenými lektory v Národní galerii v Praze. Vyvíjet programy formou ověřování, zpětných vazeb od žáků a učitelů. Motivovala mne i možnost práce v týmu, zejména porovnávat přístupy k vývoji programu, konzultování záměrů s více lidmi. Neméně důležité pro mne bylo ověřit si, jak je možné efektivně pracovat s novými médii v galerii.

Barbora Škaloudová (galerijní pedagožka)

Jak jste si rozdělili role se spolupracující galerijní pedagožkou? Měnily se Vaše role během přípravy a realizace programu? Jak spolupráci hodnotíte?

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM, STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY A ROZPOČTEM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Galerijní pedagožka Barbora Škaloudová mi velmi pomohla jak v počáteční fázi přípravy programu svými připomínkami a zkušenostmi, tak během pilotních kurzů, kterých se aktivně účastnila. Spolupráce fungovala dobře. Zpočátku jsem byl její aktivitou trochu překvapen, neboť naše role nebyly předem zcela vyjasněné a domníval jsem se, že celý kurz povedu sám. Její vstupy byly ale velkým ulehčením, fungovala nejen jako spoluřečník, ale i jako dobrá organizátorka a korektorka. Umělci obvykle nejsou zvyklí mluvit v takovéto konstelaci s dětmi a tak pomoc lektorky se zkušeností je tu zcela na místě.

Pavel Mrkus (umělec)

Umělec přinesl nápad a ten jsme společně se vzájemným respektem dopracovávali. Tentokrát jsem se cítila mnohem jistější ve své pozici galerijní pedagožky spolupracující s umělcem. Aktivněji jsem se snažila ovlivnit obsah programu a tam, kde jsem cítila, že se mohu opírat o zkušenosti, jsem usilovala zviditelnit jasně svůj odlišný koncept. Nešlo ale samozřejmě o to, přetahovat se s umělcem o to, koho nápad je lepší, ale diskutovat o možnostech a z nich vybrat tu, která bude nejlépe směřovat k námi sledovaným cílům. Myslím, že i fakt, že jsem měla za sebou spolupráci na předchozím programu, který jsem vlastně neovlivnila skoro vůbec, přesto že jsem určité možnosti vnímala, mi dal představu o tom, jak moc bych si přála do nápadu umělce (ne)zasahovat a učinil mě i zodpovědnější vůči výsledku.

Spolupráce mě moc těšila, profesně i o osobně. Navíc jsem mohla porovnávat odlišné způsoby spolupráce s oběma umělci. Moc mě těšily reakce studentů, zejména jejich odpovědi v dotaznících, kdy bylo zřejmé, že k setkání se současným uměním nemají studenti zas tolik příležitostí.

Lucie Štůlová Vobořilová (galerijní pedagožka)

Je něco nového, co jste při přípravě a realizaci programu objevil/a nebo si uvědomil/a?

Uvědomil jsem si více věcí.(...) Ověřil jsem si, že malý detail při komunikaci s dětmi může celkem výrazně změnit jejich přístup při práci. Dále mohu jmenovat např. důležitost otevřeného, pozorného způsobu komunikace s dětmi, spojeného s nutností dávat najevo respekt každému z nich. Obecně je tento druh práce s dětmi pro mě vždy obohacující a překvapující, obzvláště když program nevnímají jako součást školních povinností.

Matěj Smetana (umělec)

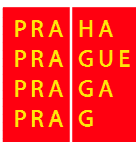
Program se primárně soustředil na hledání vlastního místa mimo vymezená ohniska předpokládaného zájmu. Během ověřování programu se ale objevil jiný, zajímavý a původně vedlejší moment. Děti většinou při druhé aktivitě programu pořídily více nahrávek, než bylo možné (z časových důvodů) vložit na webovou stránku. Nakonec musely ze svých nahrávek vybrat dvě tři nejlepší. Důležitým filtrem se ukázala představa, že jejich názory uslyší *úplně všichni*. Při finálním výběru tak došlo na hledání dalšího „místa“, vlastní polohy mezi soukromým vyjádřením a veřejnou sférou.

Vedlejší motivy se zkrátka mohou ukázat životaschopnější, než původně zamýšlení favorité.

Pavel Ryška (umělec)

Cítil jsem určitý tlak ve smyslu, „aby byl nějaký konkrétní výstup“. To je na jednu stranu pochopitelné – ovšem jen z úředního, nebo (pardon) „školometského“ hlediska. Z pohledu přirozeného hledání, experimentu, objevování, či dokonce bourání klišé však imperativ jistého výsledku neexistuje. Právě naopak, tento požadavek se někdy může stát volnému putování po neprobádaných končinách svazující překážkou. Právě v kontextu volného umění

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDĚM, STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY A ROZPOČTEM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

ve sbírce NG ve Veletržním paláci mi přijde možné tento požadavek tolik nezdůrazňovat. O konečný výsledek přece nejde, spíše se jedná o rozvíření usazených vod, o uvědomění si svých vlastních možností či potenciálu, jaký skýtá hybridní kultura digitálního věku.
Pavel Mrkus (umělec)

Uvědomila jsem si, jak je zajímavé vytvářet program za pochodu. Bylo to svým způsobem riskantní, ale i uvolňující. Při přípravě programu jsem hledala svou roli. Neměla jsem dopředu ponětí o tom, nakolik umělec bude o spolupráci stát. Uvědomila jsem si, jaké to je spolupracovat jen v didaktické rovině. Je mi příjemnější mít více zodpovědnosti a být při spolupráci partnerem. Objevila jsem, že jsou určité momenty, kde se pedagogická situace a umělecká situace stýká a kde jsou rozdíly.

Také jsem měla možnost uvědomit si, co žáky druhého stupně ZŠ v galerii zajímá, jaké umění preferují a čeho se týkají jejich spontánní hovory o umění.
Barbora Škaloudová (galerijní pedagog)

Spolupráce s Petrou Vargovou mi umožnila seznámit se s její prací. Téma a médium, které se v programu uplatňuje mi umožňuje se studenty sdílet jejich vztah a názor na zvuk a vnímání prostředí. Tuto problematiku považuji za zajímavou sondu do života člověka v současné společnosti.

Setkání s Petrou Vargovou bylo rovněž příjemným osobním setkáním s tvůrčí, osobitou a vstřícnou ženou se zodpovědným a otevřeným přístupem k práci s veřejností (studenty).
Blanka Lhotáková (galerijní pedagožka)

Jak spolupráci na projektu ArtCrossing hodnotíte celkově, co pro Vás znamenala? Zúčastnila byste se podobného projektu znovu?

Spolupráce na projektu a především část konstrukce programu a první testování bylo super. Čím déle jsem projekty ověřovala na pilotních skupinách, tím víc jsem si připadala jako v divadle s naučenou rolí, která v každém dalším opakování jakoby o něco přicházela (...). Toto cítím jako úskalí, že jsem se nedokázala zbavit nepříjemného pocitu negativního mentorování. (...) Moc ráda se zúčastním podobného projektu znovu.
Radka Müllerová (umělkyně)

Úroveň vztahu většiny české společnosti a současného umění je všeobecně známa. Jde o jakési vzájemné nevědění. Smutným důsledkem jsou například depresivně liduprázdné výstavní sály expozic v pražském Veletržním paláci. Snad generace dnešních dětí má šanci, že tuto bariéru překoná. Výzva to je však pro obě strany. Projekt ArtCrossing je v tomto směru více než potřebný, bylo mi ctí k němu přispět. Pokud by byla příležitost, jsem samozřejmě otevřený další spolupráci.
Pavel Mrkus (umělec)

Spolupráce na tomto projektu byla pro mě v mnoha ohledech nová a velmi příjemná. Rád bych se podobného projektu znovu zúčastnil. Podstatné pro mě bylo, že tuto formu seznamování dětí s uměním považuji za velmi důležitou a správnou.
Matěj Smetana (umělec)

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDĚM, STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY A ROZPOČTEM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY